PRESSITEADE NR 3 – JUULI 2026

VERA

VIOLENCE PREVENTION THROUGH THEATRE-BASED EDUCATIONAL RESOURCES FOR WOMEN WITH AUTISM SPECTRUM DISORDER

VERA projektis valmis turvalisuse saadikute programm, mis toetab autistlikke noori seksuaalvägivalla ennetamisel

VERA projektis on valminud turvalisuse saadikute programm – uuenduslik koolitusprogramm, mis annab autistlikele noortele teadmised ja oskused, et nad saaksid oma kogukonnas aktiivselt edendada turvalisust ja kaasatust ning suurendada teadlikkust.

Programm tugineb VERA noortekoolitusel omandatud teadmistele ja oskustele ning valmistab osalejaid ette oma eakaaslaste toetamiseks. Noored õpivad edendama terveid ja turvalisi suhteid, märkama väärkohtlemise ja ahistamise ohumärke, julgustama turvaliselt käituma nii veebis kui ka väljaspool seda ning toetama abi otsimist, kui tekib mure.

Programmi lähtekoht on, et sobivate teadmiste, praktiliste oskuste ja järjepideva toe abil saavad autistlikud noored olla oma kogukonnas positiivseks eeskujuks. Noortekoolitusel õpitule toetudes julgustatakse osalejaid jagama eakaaslastega olulist ennetusteavet, toetama lugupidavaid suhteid ning aitama kujundada turvalisemat ja kaasavamat keskkonda.

Turvalisuse saadikud ei asenda nõustajaid ega spetsialiste, vaid programmis õpitakse:
- rääkima turvalisusest lugupidavalt ja enesekindlalt;
- märkama olukordi, mis võivad seada neid endid või teisi ohtu;
- reageerima eakaaslase murele toetavalt;
- julgustama sõpru pöörduma abi saamiseks usaldusväärse täiskasvanu või spetsialisti poole;
- mõistma isiklike piiride, konfidentsiaalsuse ja turvalisuse tagamise tähtsust.

Programm koosneb kolmest interaktiivsest koolituskohtumisest. Kasutatakse osaluspõhiseid ja autistlike noorte vajadusi arvestavaid meetodeid, sealhulgas rollimänge, koostöist õppimist, rühmaarutelusid ja rõhutute teatri võtteid. Tegevused on kujundatud autistlikele noortele võimalikult ligipääsetavaks: kasutatakse visuaalseid abivahendeid, selget ja etteaimatavat ülesehitust, konkreetset keelt ning sensoorseid vajadusi arvestavaid kohandusi.

Turvalisuse saadikute programm aitab arendada enesekindlust, suhtlemisoskusi ja enese eest seismise oskust ning kinnistab põhimõtet, et igaühel on õigus tunda end turvaliselt ja olla koheldud lugupidavalt. Toetades autistlike noorte võimalusi jagada täpset ja usaldusväärset teavet ning olla oma käitumisega teistele positiivseks eeskujuks, toetab programm kujundada teadlikumaid, toetavamaid ja kaasavamaid kogukondi.

VERA projekt jätkab tööd seksuaalse väärkohtlemise ja ahistamise ennetamiseks, luues ligipääsetavaid õppematerjale, mis annavad autistlikele noortele, nende peredele, spetsialistidele ja organisatsioonidele üle Euroopa rohkem teadmisi ja praktilisi oskusi.

TAUSTINFO TOIMETAJALE

Co-funded by the European Union

VERA projekti kaasrahastab Euroopa Komisjoni programm CERV-2024-DAPHNE (toetusleping nr 101194892). Projekti viib ellu konsortsium, mida juhib Anziani e non solo (Itaalia). Partnerid on GIOLLI (Itaalia), Tartu Ülikool (UTARTU) (Eesti), MTÜ Naiste Tugi- ja Teabekeskus (Eesti) ning Fundación MIRA'M de la Comunitat Valenciana (Hispaania).

Taust

Autismispektri häire (ASH) hõlmab erinevaid neuroarengulisi seisundeid, mis mõjutavad suhtlemist, sotsiaalset suhtlust ja käitumist. Uuringud näitavad järjepidevalt, et autistlikel noortel – eriti tüdrukutel ja naistel – on neurotüüpiliste eakaaslastega võrreldes märksa suurem risk kogeda seksuaalset väärkohtlemist.

Kuni 90% autismispektri häirega naistest on teatanud sellise vägivalla kogemisest. Suurem haavatavus võib muu hulgas olla seotud raskustega sotsiaalsete vihjete mõistmisel, isiklike piiride seadmisel ja ohtlike olukordade tõlgendamisel. Nn „kõrgfunktsioneeriva autismiga“ inimesed võivad soovida luua sotsiaalseid suhteid, kuid neil ei pruugi olla piisavalt oskusi, et teha seda turvaliselt.
VERA eesmärk on neid riske vähendada uuenduslike hariduspõhiste ennetustegevuste kaudu.

Projekt: 101194892 — VERA — CERV-2024-DAPHNE

Kaasrahastanud Euroopa Liit. Väljendatud seisukohad ja arvamused on siiski ainult autori(te) omad ega pruugi kajastada Euroopa Liidu ega Euroopa Komisjoni seisukohti. Euroopa Liit ega toetuse andja nende eest ei vastuta.